

UJ FOLYAM. VI. KÖTET.

13. SZÁM.

BUDAPEST, 1888. SZEPTEMBER 23.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. ker., Kecskeméti-utca 6. szám (Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság).
Előfizetési árak: egész évre (két kötet) 8 forint; félévre (egy kötet) 4 forint; negyedévre 2 forint. *Egyes szám ára* 16 krajczár.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Évnegyedes előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy az e hó végével lejárandó előfizetéseiket idejekorán megújítani szíveskedjenek, nehogy a lap expediálásában zavar keletkezzék.

Az "ÜSTÖKÖS" előfizetési ára:

Október—decemberre 2 frt.

Az előfizetések legcélszerűbben posta-utalvánnyal

Az "Üstökös"-nek — Budapesten

czímzendők.

Tisztelettel

az "ÜSTÖKÖS" kiadóhivatala.

SÍRYA-VIGADÓK.

— Regény, írta Szabó Endre. —

(13. közlemény.)

IX.

Hát az a Szaladó Gáspár ugyan kicsoda?

A Verpelétiek csepegi pusztájának a kasznárja. Derék, értelmelmes, jó gazda, tiszta kezű hivatalnok, az öreg Verpelétinek nagyon kedves embere. Ebbe a történetbe tartozó mivoltánál fogva pedig fülig szerelmes, az istenadta, Évikébe.

Hanem az efféle fiatal gazdatiszt kemény ember ám. Az tud parancsolni az érzelmeinek s mikor azt látja, hogy az ura udvarol annak a leányzónak, a kiről ő néha álmodozik, hát szépen el tudja altatni az ő szivét;

az igaz, hogy nagyon jámbor módra, nem úgy, mint azt az urak szokták, hogy éjjel-nappal a kocsmában ülnek, muzsikáltatják magukat s mindenféle képzelhető bolondokat követnek el ilyen állapotban, hanem csak közönséges, emberi módon neki fogott a dolgának, tisztjének még egyszer olyan oda-adással s nem ment többet Laposköre csak az írnök útján érintkezett az urával; «sok a dolga, nem jöhet a kasznár úr maga».

Tudta pedig nagyon jól Évike a Szaladó Gáspár érzelmeit. Nem lett volna fiatal leány, ha azt észre nem

vette volna. Aztán meg egyszer a mamája is példázott erről előtte: «Évike te! az a Szaladó Gáspár «valamiben» sántikál... Egészen hozzád való volna».

Mikor aztán a Dénes levelét megkapta Évike, előbb jól, de jól kisírta magát, azután eszébe jutott Szaladó Gáspár.

Talán dacz, de talán inkább megnyugvás, de tán még legbizonyosabb az árva leány helyzetének kényszerűsége jutatta eszébe a derék, jó kasznárt. Mit csináljon egy árva leány, a kinek szegény édes anyja van? Nem jó annak regényeskedni, mert ha pártában marad, kész a kis család szerencsétlensége. A szerelem nem szegény lánynak való. Azt csak nagy uraknak találták ki. Titokban sir az ember, sir, sir, aztán lassankint lesírja a keserűségét, elsiratja ábrándjait...

Maróth Évike még aznap, mikor a Dénes levele megérkezett, a mama kívánságának ürügye alatt nagyon megkérte egy levélben Szaladó Gáspárt, hogy legyen szíves őket minél előbb meglátogatni.

S másnap már ott volt Szaladó Gáspár...

S még aznap este az Évike jeggyűrűjével hajtott haza...

Nem ő volt a kérő... hanem Évike.

— «Szaladó úr! kegyed egyszer akart nekem valamit mondani... de akkor nem fejezte be».

— «Láttam, hogy nem szívesen hallgatta beszédemet».

— «Nos, meghallgatom most szívesen... kezdje csak elől, kezdje...»

Igen igen közönséges párbeszéd volt biz' ez. Hja, nem volt hozzá cifra park, holdvilág, csillogó tó és suttozó jávor-fa mellékelve. — hanem a helyett aztán igaz volt minden szava. Igaz az Évike nyugodt, komoly beszéde s a Szaladó Gáspár túlboldogságos örvendezése.

Az Évike mamája pedig túlon-túl szerencsésnek érezte magát: mert ő szerinte az a fődolog, hogy a fiatalok egymáshoz valók legyenek. Biztatá is a leányát, hogy ez így sokkal jobb, mint ha Dénesre várt volna: nem való szegény leánynak olyan nagy úri férj.

...S csak ha a mamácska meg van elégedve!...

Persze, Anna-mama egészen másképp ítélte meg ezt a dolgot. Már ő egészen benne élt az ő tervezgetésében, s mikor ez az egész história közbe esapott: mintha valami kedves halottja lett volna.

Többet is sirt rajta, mint akár Évike.

De hiszen nem is késett a kemény, dorgáló levéllel. Megmagyarázta Dénesnek, hogy mi az a könnyelműség és léhaság, értésére adta, hogy ezzel ugyan nem nagy örömet szerzett a szüleinek s bizony jól tenné, ha mentől hamarabb haza jönne... mert hiszen Évike

még csak jegyben jár, de még nem tudni, hogy mikor lesz a lakodalom, — hátha... de ezt a «hátha» szót megint csak kitörülte Anna-mama, mert attól tartott, hogyha a reménykedést elárulja Dénes előtt, az épen-séggel nem fog haza sietni.

A mini hogy nem is sietett az a nélkül sem.

Úgy jött el a tél... úgy vitték el a halvány fiatal menyecskét, Éviket, előbb a csepegi pusztára, aztán onnan az Évike nőgatására a hetedik vármegyébe, egy grófi uradalom kasznári állomására...

Az öreg Verpeléti ott hagyta az ő szeretett tisztje s másutt keresett magának hivatalt.

Mindezt igen apróra megtudta Dénes is az Anna-mama leveleiből s annalfogva elérkezettnek tartotta az időt, hogy hazafelé vegye útját.

Természetes, hogy nem egyenesen haza sietett, hanem hosszabb stációt tartott Budapesten. Igen kellemes látogatásokat tett Van der Manderéknél s nem igen kellemes látogatásokat fogadott Karbunkuluskövy Salamontól.

Karbunkuluskövy Salamon ugyanis egy csomó rezepepszszel látogatott el hozzá; ennyi s ennyi pénzt küldött a «nagyságos úr» után, hát csináljunk komputust. Mellesleg arra is czélozgatott az öreg Salamon «bácsi», hogy talán most már aztán végit is kellene szakítani a kölcsönözgetésnek, mert az öreg nagyságos úr meg találja majd sokalni, annyival is inkább, mert ezután már csak betablázás mellett adhatna kölcsön... hiába! ő szegény ember, hát ne vegye rossz néven a nagyságos úr, ha biztosítani kívánja magát...

Ezt persze nagy szemtelenségnek tartotta Verpeléti Dénes. Kereste is az ő Adolár pajtását, hogy megmondja neki a véleményét, de az épen egy pár nap előtt utazott el szintén külföldre, kéjútazásra.

Pedig Verpeléti Dénesnek épen megint pénz kell. Az apja hiszen ad neki néhány ezer forintot, az bizonyos, de íme Karbunkuluskövy egy újabb látogatása alkalomával azzal az alázatos és udvarias kéréssel lepi meg a nagyságos urat, hogy azt az első kölcsönt, a harminczötezer forintot sajnálatára vissza kell kérnie, mert ő úgy éljen, nincs egy garas se a házanál.

— Jól van, Salamon bácsi, de hiszen akkor, mikor a kölcsönt kaptam, azt mondta, hogy majd akkor adjam meg, mikor pénzem lesz.

— Nu? hát'szen akkor kérem! Mikor nincsen pénze egy olyan nagyságos urnak, mint Verpeléti Dénes — csak ha akarja!

— De nézze csak, Salamon bácsi: várja meg, míg megnősülök.

Karbunkuluskövy nyugtalanul nézett az ő adósára.

— Hát csakugyan lesz valami belőle? — kérde aztán olyan tekintettel, mintha félne az igenlő választól.

— Persze hogy lesz, még pedig nem sokára.

Karbunkuluskövy végigsimitotta a szakállát, megpödörgette a csücskit, aztán megvakarászta a fületövét.

— Tetszik látni, nagyságos úr, akkor már csakugyan nem várhatok odáig, a míg meg tetszik nősülni.

— De miért?

— Miért? Hogy hínak: miért? Mit válaszoljak rá?

Kezdett belejönni abba az izgatott állapotba, a melyben nemcsak ő, de valamennyi hitsorsosai minden kérdésre szintén kérdéssel felelnek.

— Azt tetszik képzeln, hogy nekem valami öröm az, hogy meg tetszik nősülni? Miért volna az nekem öröm? Minek várnék én arra, míg meg tetszik házasodni? Vagy talán a nagyságos úr nősülése egy gazdag házasság?

— Nem is azért mondom én, hogy várjon odáig, hanem azért, hogy majd akkor túl leszek ezeken az izgatott állapotokon, kikapom apámtól az örök-részetemet és kifizetem önnek az adósságomat.

— Azt hiszi a nagyságos úr? soha se hallott még az életben másféle esetet? Hát tetszik tudni, hogy mit mondok én nagyságodnak? De nem haragszik meg?

— Ne haragszom meg, Salamon bácsi, csak ki vele.

— Hát azt mondom én a nagyságos urnak, úgy is, mint nagyságod jó embere, úgy is, mint a magam jó embere, hogy a Verpeléti Dénes úr «nagyon jó» addig, míg el nem veszi a Van der Mander konteszt — vagy nem is kontesz? különben az mindegy; — de mihelyt elveszi feleségül a Van der Mander konteszt, akkor már egyszerre nem is «mittelmässig», hanem «schlecht, sehr schlecht».

Verpeléti Dénes elkaczagta magát.

— Ej, ej, Salamon bácsi, messze vagyok én még attól, hogy börzeileg jegyezzék a hitelezőim a minőségemet.

— Ne tessék megharagudni: most már csakugyan nagyon kérem, hogy méltóztassék azt a kis összegecskét, legalább az első kölcsön kis összegecskáját megfizetni.

— Eh, mondom, hogy most nincs pénzem. Aztán nincs is arra terminus csinálva, — békétlenkedett Verpeléti, a kit már bosszantani kezdett a Salamon bácsi követelő kötekedése.

— Nincs terminus? Hogy hínak nincs terminus? Én felmondtam az összeget, hát itt van a terminus. Ha nem tetszik így privátim elfogadni a felmondást, hát megtehetjük rendes úton is, de azt kár volna ten-

nünk, mert az már pénzbe kerül...kivált ilyen nagy összegnél.

Verpeléti Dénes elhalványult. Elértette, hogy Salamon bácsi pörrel fenyegetődik.

— No hát most már legyen vége az alkudozásnak, — fortyant fel haraggal; — majd meg kapja a pénzt, pontum.

— Nagyon hálás leszek érte! — hajtotta meg magát Karbunkuluskövy és alázatosan elment.

Dénes pedig furcsa félelmet kezdett érezni: mi lesz ebből, ha megtudja az «öreg?» ő még soha nem okozott az apjának ilyen pénzbeli kellemetlenségeket. Válat vont. Utoljára sem lövi agyja az apja. Azokat a néhány napig tartó szemrehányásokat, dorgálásokat majd csak eltüri. Nagyobb baj az, hogy most már Karbunkuluskövytől nem kérhet kölcsönt. Nos, van még más olyan üzlet-ember is Pesten.

Hajtatott a «Külön-Kolbász-Kaszinóba». Egy félóra mulva már megkapta a szükséges útbaigazításokat Paszternák Alkibiadesz gróftól s vigan hajtattott egy új «firmához». A firma nagy szerencséjének tartotta az ismert gavallér látogatását, megtisztelve érezte magát, hogy szolgálatára lehet a nevezetes fiatal urnak, de mikor a feltételekkel kellett tisztába jönni, attól egészen hátra hőkölt az ismert gavallér. Kimondani is szörnyűség, a milyen kamatokat követelt a készséges firma. Verpeléti annyira felháborodott, hogy szó nélkül ott hagyta a szolgálatkész firmát s kihúván a Paszternáktól kapott jegyzékben annak a nevét, hajtattott a következőhöz. Ott sem járt jobb sikerrel. Erre igen megharagudott s feltette magában, hogy nem folytatja maga a pénzkeresést, hanem rábizza egy ügynökre a a dolgát. Ügynök persze mindjárt akadt s az napjában kétszer-háromszor jött jelenteni, hogy hol és milyen feltételek mellett kaphatni pénzt.

Szemen-szedett horribilis feltételek.

Végre egy ügynök meg tudta azt is magyarázni, hogy miért olyan horribilisek?

— Mindennek az oka a Karbunkuluskövy Salamon, — az rontott el mindent.

— Hogy-hogy?

— Hát tetszik tudni: ezek az üzletek egymással mind összeköttetésben állnak; mindenütt tudják, hogy melyik gavallérnak kinél és mennyi tartozása van... aztán a Karbunkuluskövy az ő czéh-mesterük, arra úgy hallgatnak, mint a me-siásukra...

Most már aztán megértette Verpeléti, hogy csakugyan börzeileg jegyzi őt, mint valami részvényt, s hogy olcsó pénzhez már ő nem juthat.

(Folyt. köv.)

KVITTELÉS.

Adós: Ön tehát azt mondja, Salamon, hogy ha megadom az adósságomat, akkor megint ad ön nekem kölcsönt.

Salamon: Igen, azt mondom, tekintetes úr.

Adós: Hát tudja mit: csináljuk egyszerűbben a dolgot; én nem adom meg az adósságomat s ön sem ad nekem többé kölcsönt...

MÁR CSAK VÁRJUK: MIKOR LESZ ÍGY?

Férj: Nézd csak: itt valami gyerek elvesztette az esernyőjét.

Feleség: Hát nem látod, hogy az a mi kis Zsuzsu kutyánk? Csak nem ereszhetem ki ilyen időben esernyő nélkül.

ROSSZÚL ÉRTETTE.

Altiszt: Mit csinálsz te, Dobos, ha valakit a poszton arredáltál, aztán a faköpenyegben kell őtet tartani addig, míg felváltanak?

Infanteriszt Dobos: Hát beállítom a faköpenyegbe.

Altiszt: Igen, de ha nem akar bele menni.

Inf. Dobos: Bemegy az, káplár úr.

Altiszt: De ha még sem megy bele?

Inf. Dobos: Hát akkor nagyobbra kell csináltatni a faköpenyeget.

AZ UDYARIAS IZIDOR.

(Rézi kisasszony egy accelerando presto-t játszik.)

Izidor gavallér: Nocsád kérem: én miattam ne tessék úgy sietni, van nekem elég időm, várhatok, a meddig tetszik.

NINCS VIRTUS.

Feleség: No, te vén tutyi-mutyi! olyan vagy, mint egy bornyú, a szád se bírod mozgatni; egészen potyára adod ki a pénzt a borért: mikor berugsz, még csak egy nótát se tudsz végig danolni az utcán, mint más részeg ember; hát mondd meg: mi a mendergős ménkűnek iszol te?

FURFANGOS SZOLGA.

Látogató: Itthon van a királyi tábla-bíró úr?

Szolga: Szabad kérdenem uraságod nevét?

Látogató: Csopaky László.

Szolga: Nem Seifenblaser Izsák? Nem?

Látogató: Ha mondom, hogy Csopaky vagyok! mit firtat úgy?

Szolga: Hát azért, kérem alásan, mert ha az úr talán Seifenblaser Izsák lett volna, akkor a nagyságos bíró úr tegnap egy hétre elútzott volna.

MEGFOGHATATLAN.

Apa: Gyuri te! hallottad, hogy a Kecskéfy szabó birtokot vett magának, osztán most tekintetes úr lesz?

Gyuri jogász: A szabó? No, az megfoghatatlan! Hogy gazdagodhatik meg egy szabó, hiszen annak senki sem szokott fizetni!

FOGORVOSNÁL.

— Kérem, a műtét egy kicsit fájdalmas lesz, hát majd elaltatom uraságodat...de kérem, kérem, sohse tessék azt a tárczát bántani, majd ráérünk azután, ha megtörtént a gyógyítás.

— De kérem alásan, már elébb csak megnézem az elaltatás előtt, hogy mennyi van benne.

ÖNÉRZET.

Csavargó: Mit néz le maga rendőr úr? Azt hiszi tán, hogy én nem restellek magával az utcán végig menni?!

AZ LEHET A NAGY RAKTÁR.

I. útó: A mi üzletünkben annyi porzóra van szükség, hogy már directe az afrikai sivatagról szoktuk megrendelni. Képzelve csak kérem: a multkor egy új rendelmény érkezvén, a mint kipakkoltuk — egy élő oroszlán volt benne.

II. útó: Aztán mit csináltak vele?

I. útó: Mit csináltunk vele? A mint a kipakkolással elkészültünk, a nagy állat a mi óriási raktárunkban egészen eltűnt — megsemmisült.

HYPERBOLA.

I. füllentő: Képzelve csak: az állatkertben olyan fekete szerecsent mutogattak egyszer, hogy gyufát kellett gyujtani, ha meg akarta látni az ember.

II. füllentő: Elhiszem; hanem én meg egyszer olyan vékony, czingár szabót láttam, hogy kétszer kellett neki a szobába bejönni, ha azt akarta, hogy meglássák.

I. füllentő: (Kicsinylőleg mosolyog és vállat von.) Azt képzeli kérem, hogy nem hiszem el?

ÉLETJEL.

A kerületi orvos konstatálja egy az utcáról behozott beteg, hogy meghalt. A rendőr alázatosan megjegyzi:
— Nem halt még e' meg, kérem alássan, — tessék csak hallgatni : az órája még jár

HA MÁR OLYAN UDVARIAS.

Feleség : Te vagy az, Józsi ?

Férj : Igen, (hikk!) igen... Egy ba-barátom (hikk!) olyan udvarias volt, (hikk!) h-h-hogy haza h-hozott (hikk!)

Feleség : Úgy ? No, mondd meg neki, hogy köszönöm szépen irántad való udvariasságát, de most meg legyen én irántam is egy kis udvariassággal s vigyen vissza oda, a honnan hozott.

ALAPOS OK.

- Pista bácsi, jerünk ma a népszínházba.
- Nem én öcsém ; soha se megyek olyan színházba, a hol muzsikálnak meg dalolnak.
- Úgyan miért ? hiszen majd meghal Pista bácsi a nótáért.
- No, hiszen éppen azért ! Mert látod öcsém : ha nótát, muzsikát hallok, osztán én nem danolhatok belé, hát az nekem semmit sem ér.

EL VAN FOGLALVA.

Látogató : Itthon van az úr ?

Szobalány : Itthon.

Látogató : Nincs valamivel elfoglalva ?

Szobalány : De igen ! azt mondja, hogy liquidál ; hanem a miatt be lehet menni.

(Igy liquidál az úr.)

S Ó H A J.

Divatárús kisasszony : Oh, boldog kalap-tartók ! Ti már főkötő alá kerültetek.

KITÖRÉS.

Nagysád, imádom én, — nekem most már mindegy — Csak kis reményt nyujtson, ha szíve még szabad; És ha nem szabad, óh úgy... felülök itt egy Veloczipédre s kitöröm a nyakamat. —l —l.

ROSSZÚL ÉRTETTE — VAGY NAGYON IS JÓL?

Két orvos jár a beteghez. Egyszer épen a kapuban találkoznak, a mint az egyik épen jön, a másik pedig épen megy el.

— Nos? — kérdi az érkező, — csakugyan nincsen semmi reménység?

= De igen, — felel a másik, — van egy gazdag nagybátyja Amerikában.

AZ ÉN BÁTÝÁM-URAM.

Szegény bányám-uram, hej beh sokat is szenvedett; hányszor sóhajtott fel: «Uram, Uram, megvertél engemet, de még az ostort is rajtam felejtetted!» — S mindennek az ő kedves életpárja volt az oka, pedig áldott jó lélek volt Czili néni, nem volt egyéb hibája, mint hogy nagyon kardos volt, a cseléd nagyobb úr volt a háznál, mint bányám-uram és hogy kora reggeltől késő estig folyton kerepelt a nyelve. — Több év óta nem tudott aludni s felkelt már 3—4 órakor, mikor is a cselédek — azokat a lustákat — rettenetes villámlással és menydörgéssel felköltötte. De hogy is ne, hisz az valami hallatlan, hogy az a renyhe népség már 10 óra előtt is lefeküdjön és még 3 órakor sincs fent. Mikor az én bányám-uram ezt az ágyban meghallja, úgy ugrik ki, mintha leöntötték volna, mert ha nem, akkor ő rá kerül a sor: «No, te lomha, még mindig heversz, nézze meg az ember, kelsz fel mindjárt! rögtön a nyakadba öntök egy dézsa vizet! Nem esoda, ha a cselédség nem dolgozik, mikor a gazda nem néz utánok. Bizony, hálát is adhatsz az istennek, hogy ily asszonyt kaptál, mint én, — bujsz ki már! — más asszony mellett tönkre mennél, a cselédek hevernének, lopnának, mert te egy haszontalan, renyhe lump, — még se öltözől?! — semmi ember vagy, a ki a napot csak...»

«Kelek már, kelek már, látod, hisz már készen is vagyok, csak ne mérgelődj kedves feleségem!...»

«Bizony kedves, nem is tudom, hol találnál még egy ily asszonyt. No, készen vagy már? soh'se láttam ily lassan öltözködni, három menyasszonyt is fel lehet öltöztetni, míg te felkészülsz.»

Pedig szegény bányám-uram úgy sietett, úgy izzadt, a ruhát is csak imígy-amígy hányta magára isten nevében, csakis miután neje távozott szedte magát rendbe.

«...Eredj ki a keresztúti földre, ma ott fognak aratni. Mit? kocsí kell neked? majd bizony, hisz alig van háromnegyed órányira, a kocsí kell rozstot hordani.

FÜLLENT S MÉGIS IGAZAT MOND.

Tanár: (Találkozik az utcán egy diákkal, a ki a hóna alatt egy csomagot visz a zálogház felé.) Nakay uram: mit visz maga abban a csomagban?

Nakay: Bi-bizonyítványokat, tanár úr.

Tanár: Valjon? Miféle bizonyítványok lehetnek azok? Olyan nagy csomagban?

Nakay: Hát biz' ezek «testimónia paupertatis».

AZ MÁR BIZONYOS.

Francia pezsgőtől igen kevés ember részegszik meg.

ÉLET-BÖLCSESSÉG.

A megöregedés igen kellemetlen dolog, de alapján véve mégis az az egyetlen út és mód arra, hogy az ember mentől tovább éljen.

Mégis itt vagy? A koldus már a hetedik falut is bejárta reggel óta. — Mit, pipa? még a szemedet se törülte ki, máris pipa kell? de a fejedet is töröm össze azt a csunya füstölő jószágot» stb.

Szegény bányám-uram dehogy is kért valamit; menekült ki; kívül törülte izzadó tarkóját. Még ott is halotta a csete-patét. A kutya vonított (ok nélkül alig), a cseléd kapott, mert a tejet még nem szűrte meg, hallott nagy csörömpölést, ezt a macska csinálta: torokkodott s most ijedében az ablakon keresztül menekült (itt ismét a cseléd hibás, mért nem nyitotta már ki szellőztetni), a macska rémületében az utcára menekült és pedig az ajtóban álló bányám-uram hátán fel, fején keresztül. Loholt is ezen figyelmeztetés után odább.

Ha kérdezték tőle: hova, hova ily korán?

«Megyek sétálni egészségi szempontból».

A gúnycsinos mosolyok mutatták, hogy nagyon hiszik. Ébredre haza várták — majd bizony utána küldik. Ébred után ki, mert az a lomha népség elaluszik, legyen rá gondja. És ő megy. Egyszer, egyetlen egyszer történt vele csak, többször nem, hogy ő is elaludt a munkásokkal, de rettenetes volt az ébredés. Akkor történt a sodrófával való ismeretség a... de uram bocsa!... ezt már nem mondom meg, még elő vesz érte. Pedig másképp mily áldott teremtes volt Czili néni. Mily kedvesen tudta elmondani: hol, mit és hogyan csináltak és beszéltek a faluban, jobban ismerte ő a faluban mindenkinek családi viszonyát, mint bárki. Mily készséggel nyujtott ő bárkiről kellő felvilágosítást, mért haragszik ez arra; mért veszekedett emez amazokkal, stb., hogy hogyan tudja ő mindezt, ez az ő titka. Csak egyért haragudott a falura, hogy oly csúnya pletyka nép lakja! hogysis ne! mindent előbb és jobban akart tudni, mint ő, a falu oráculuma.

Ily tulajdonságok mellett, nagyon keserves állapotja volt bányám-uramnak, de ő, azért ezt titkolta, s úgy adta elő a dolgot, hogy otthon tőle nagyon félnek. Ha

valahova vendégségbe ment, meg lett neki hagyva, hogy mikor jöjjön haza, mert ha nem!... És ő semmi drága kinesért túl nem maradt volna ez időn. Egyszer ily multság után haza jöve, nem találta otthon nejét, de igenis nyitva a pinczét. A már bevett bor húzta le a pinczébe; igen ám, de időközben megjött Czili néni. A cselédet lehordta, hogy miért van nyitva a pincze, hisz bármiféle gazember lemehet, és bezárta. Bátyám-uram lenn szorult. Nagyon megszeppent: «Mi lesz most?» Czili néni dohogott, hogy hol kóborol az a csavargó? Ezt hallva a pinczében, elkeseredett a vihar előérzetében és hogy jobban kibírja azt — bátorságot szedett be. Így, ha lesz valami, legyen miért!

Mikor gondolta, hogy készen van (t. i. a bor vele), dübörgött, rúgta az ajtót: «Nyissátok ki!» Rémülve ugrált fel az egész házi népség, hogy tán maga Luczifer jön egész hadával az alvilágból. Hallottak ők hangot, de nem merték azt bátyám-uraménak elismerni, mert ily parancsoló hangját még nem hallották. Kijöve rettenetes lármát csapott, hogy mért zárták be? — Czili néni bámulatában e vakmerő lázadáson a papucs-kormány ellen, elfeledte használni éles fegyverét és — hallgatott. Ez felbátorította őt s egyszersmindenkorra kijelentette, hogy ezentúl csakis az ő akaratja fog érvénynyel birni, majd így és úgy meg fogja őt mutatni.

Másnap felébredve, nem merte szemeit kinyitni, nehogy megtudják, hogy már fent van. Tudja, hogy furcsa világ lesz, a hideg is borsódzott végig a hátán a tegnapi vakmerőségre gondolva. — De mi ez? kedves élettaposója nem költi, — kint nem hall perpatvart (a min a szomszédok jobban csodálkoztak, mint jó maga), hangját se hallja. — «Tán megijedt volna?»

Felkelt. Hallotta Czili néni nehéz lépteit, — jön, — nyitja az ajtót, — no most...és semmi!...Szájából a pipa kiesett: mi ez, egy szó se?!

Czili néni rá se nézett, behozta a reggelit — szólnélkül; már újra pipára tölt — és mégse! Ekkor Czili néni kezét csipőre téve, elébe áll:

«Hallja maga, tudja mit?!...» bátyám-uram feláll, (brrrr!) «maga egy ostoba ember — (tudom) — nem kérdeztem — (igen) — ne kotyogj te! — Azért gondoljak, ápollak, védlek a szél ellen is, hogy velem így bánjái. Így kell az én életemet keseríteni? (Uram, ki a szívekbe és vesékbe látsz, Te tudod!) — Ilyen gyalázatos életet kell élni, hogy az egész falu rólunk beszéljen? — No jól van! nekem ilyen bitang, haszontalan, semmiházi ember nem kell! Kitakarodsz a házból, ki, még ma, ebben az órában, ebben a perczen (bátyám uram hallgat és reszket). Ki fogsz menni a tanyái szőlőbe, az én szemem elől eltakarodsz, van a kocsin szalonna és kenyér. Ott kint maradsz, míg haza nem hozatlak. Fogod a szőlőt tisztítani — magad, fogod nyesni — magad, és kötözni — magad. (Bátyám-uram leül.) Úgy! értetted? ott kinn a kocsi, isten velünk! — ezzei kiment.

Bátyám-uram bámult, soha ilyet, az aranyos feleség, hisz egészen a szíve szerint beszélt. Mily régóta vágyott oda ki, ki a szabadba, el innen a fürgeteges világból, oda ki, hol nem lesz asszony (!) s maga lesz az úr, hol van bor s ihatik, — hopp! de a pincze kulcsot

nem adták ám oda! se baj, megyünk. És ment, azon feltett szándékkal, hogy a Herkópáternek se dolgozik.

Az úton találkoztam vele: hova, bátyám-uram?

«Kimegyek ebből az unalmas faluból a szőlőbe nyaralni, mulatni, nem vagyok bolond, hogy itt öljem magamat s az asszonyt őrizzem (hisz az ördögnek se kell!) — megmutattam, hogy ki az úr, akartam, hát kimegyek. No, öcsém, gyere ki néha, jól fogunk mulatni».

Egy hónapra jött egy jó barátom messze földről, azt kivitem hozzá mulatni. Az úton a mennyire lehetett, megismertettem bátyám-uramat. Égető forróság volt, azért biztos voltam benne, hogy nem a szőlő-munkában, hanem a hűvösön végig nyújtózva találom bátyám-uramat. Annál nagyobb volt meglepetésem, mikor az ajtót zárva találtam és a szőlők közül hallom borízű hangját; de ő magát nem láttam sehol. Végre is a hang után menve, egy esernyőt láttam kifeszítve egy — hordó felett.

«Mi a manó — gondoltam — bátyám-uram a napon esernyő alatt tartja-e a borát, vagy Diogenes szerint hordóban lakik» (de tudtommal ezen uri embernek nem volt esernyője). Oda érve, mit látok: a hordó tele vízzel, bátyám-uram — minden tehertől menten — benne, felette esernyő és — pipázva újságot olvasott. Soha ilyet! Majd megpukkadtam. — Ó mosolyogva fogadott, mikor is barátomnak e furcsa helyzetben bemutatam. Nagyon jó kedve volt, alig ismertem rá. A mi legjobban feltűnt: bora is volt; és pedig zsinórral ugyancsak a hordóba eresztve.

«Hol vette bátyám-uram ezt az üveg bort?»

«Hm! — nevetett, — ezt az üveg bort? furcsa! ott, a hol a többi van!»

«A többi?» néztem körül.

«Hiába nézel! talán csak nem itt tartom, hanem a pinczében...van ám ott öcsém!»

«De hogy nyitotta ki?»

«Hogyan?... a mit én akarok, az mind meg van, akartam, hogy kijöjjenek, hát kijöttem, itt akarok maradni s itt is maradok addig, a meddig nekem tetszik; s így a pincze kulcsot is megszereztem, igaz, hogy az asszony semmi fenyegetésre sem adta elő, de hát rajtam ugyan ki nem fog, csináltam a puskatisztítóból tolvajkulcsot, s mert akartam bort inni, hát iszom, punktum!» s diadalmasan nézett körül.

Az én bátyám-uram ugyancsak hatalmas lett, mióta nem látja a házi urat — Czili nénit, végre a fürdést meglegedve, bementünk. Ott újabb bámulat fogott el, mikor vadkacsát, sajtot és bort kancsós szám hozott elének; ő mindezt büszke önérettel rakta le, mintegy mutatva, hogy ő az úr, csak akarja, de hát otthon ezt nem mutatja, hiába no — a fehérszemélyt kimélni kell. Nem lehetett vele semmire sem menni.

Pohár közben kérdé, hogy mi újság?

«Hisz előbb olvasta».

«Eh, az már két évi».

«Jaj! pedig sok jó van ám; épen most jött egy új divat, ezután az uraknál majmokat tanítanak be komornyiki szerepre és a kutyák meg macskák krinolint fognak hordani».

«Rég olvastam már én azt, öcsém! nem újság az, hanem óság».

Igy mulatva nekem sehogyse tetszett, hogy oly mohón eszik, utóbb nekünk nem is jut, majd segíték ezen, — gondoltam.

«Hanem bátyám-uram, az még se volt jó, hogy ide kijön mulatni, míg Czili nénit ebben a munkaidőben otthon hagyja magára».

«Majd bizony! én mindig ölöm magamat a házi bajokban, s mérgeledöm a cselédséggel; vesződjek most már ő is, próbálja meg, hogy mit tesz a családért küzdeni!»

«De nem jól van ám ez így, szegény Czili néni (Czili néni névre mindig rántott egyet a szemével), hogy elpanaszolkodott, hogy hogyan hiányzik neki a ház feje (ezt már maga se hitte, mert nagyon gyanúsán nézett rám) és nagyon sajnálja bátyám-uramat, mert azt hiszi: rossz dolga van itt, de ép azért néhány nap mulva kijön, ő is itt akar lakni egy-két hétig; hoz ám elemóziát is». Huh! soh'se felejtem el azon keserves arcot; már megbántam tettemet. — Letette villáját, kését, nem evett, nem ivott többet s ott hagyott bennünket. Barátom azt mondta: «Úgy látszik szívére vette, megbánta, hogy kijött». — (Én tudtam, mi baja).

Estig nem is láttuk, azt hittük, hogy elszökött a felesége elől; végre sötéttel haza jött, mogorva volt. Lefeküdtünk hárman egy sorba.

Éjjel nagy beszédre ébrednek fel, hát bátyám-uram beszél — álmában — kér, könyörög, horkol, rúg, kapál; azt hittem, a láz gyötri, bizonyosan megfázott a fürdés után. Egyszer csak nyert és rúg egy nagyot, hogy mily nagy lehetett e rúgás, bizonyítja barátom bordája, ki erre jajgatva ugrott fel: «Mi az ördög bújt a te bátyád-uradba?» Én ráztam, annál jobban nyert és kapált, míg végre felebredt s nyögött. Világot

gyujtottunk, hát csupa víz az izzadságtól. Félénken nézett körül; majd kezemet szorongatta s nagyon köszönt valamit.

«Mi baj, bátyám-uram?»

«Jaj, csakhogy megszabadítottál!»

«Mi a manótól? Mi nem köszönjük, hogy össze-vissza rugdosott bennünket és nem hagyott aludni!»

«Mit aludni? hát... hát... álom volt?»

«Micsoda álom, mit álmított?» kaptam rajta. Ő szegyenkszve feküdt vissza s nem szólt semmit.

Mi nem hagyunk neki békét, míg meg nem mondta. A feleségével álmított a szerencsétlen! Kijött hozzá a felesége és hozott magával ostort, megszidta, hogy miért nem szedte rendbe a szöllőt és megostorozta: hogy mert a pinczébe menni. Lóvá változtatta s kavi-csot kellett hordania. Ő könyörgött, hogy inkább megdolgozza az egész szöllőt, csak ne kinozza, nem használ, húzni kellett a kocsit egész nap, ostorozták, ő rugott, nyert és izzadt; míg végre én, mint mentő-angyal kiszabadítottam e nehéz helyzetből. Ezt köszönte.

Mi visszafojtottuk kacajunkat, ő pedig búsan lehajtottotta fejét s gondolkodott.

Reggel haza küldött bennünket, hogy tisztelteti nejét, még ne jöjjön ki, a szöllő meg lesz kötve. — És meg is tette.

Azóta nagyon csendes ember lett belőle, mindent megfogad és mindent meg tesz; az volt az utolsó lázadása a papucs ellen.

BOTANIKA.

— Át te mit csinálsz azon a fán, Gyula?
 — Botanikát tanulok... gyakorlatilag.
 — No, majd lesz neked apádtól
 botanika!

KÜLÖNBÉG.

— Ugyan kérek, miért ülsz mindig itthon, hiszen tudod, hogy én is mennyit szenvedek a fejemmel, azért mégis járok-kelek.

— Hja, kedves, neked migréned van, de nekem főfájásom.

BÁRCSAK!

— Te semmire-való kölyök, te! már megint rosszul viselted magad az oskolában. Mi lesz belőled, ha egyszer majd levesszük rólad a kezűket?

— Bár soha rám se tennék kigyelmetek.

A KULISSZÁK MÖGÖTT.

Szerző: Különös! Azt hittem, hogy a második felvonás fog legjobban tetszeni, és most azt veszem észre, hogy a harmadik felvonás után tapsolnak annyira!

Kritikus: Oh, hiszen csak azért tapsolnak annyira, mert a harmadik felvonás egyszersmind az utolsó is.

Süketeknek

Egy személy, ki egyszerű szer által 23 évi süketesség- és fülzugasától meggyógyult, készségesen küldi annak leírását német nyelven mindenkinek ingyen. Czim:

Nicholson, Wien, IX., Kollingasse 4.

Kivánatra műtőket bérmentve küld.

Értesítés!

A közeledő őszi és téli időnyre a legfinomabb angol, francia és honi gyártmányu **divat-szövetekből**

dusan felszerelt raktáramat a n. é. közönség hecses figyelmébe ajánlom. Évi bérletre reflektáló uraknak kimerítő prospektussal szolgálok. Legszolidabb kiszolgálást biztosítva.

Kiváló tisztelettel.

Pauker Vilmos
férfi szabó.

Budapest, Marokkói-utca. Marokkói ház.

MAROSSZÉKI

TÖRTÉNETEK

Irla

JAKAB ÖDÖN

Gyárfás Jenő rajzaival.

Ára 2 frt.

Helyiség-változtatás.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy az eddig a Ferencziek-bazárában fennállott

férfiszabó-üzletemet

folyó évi szeptember hó 1-től a **Haris-bazárba, körönd 18. sz.** alá helyeztem át. Együttal köszönetemet nyilvánítom az eddig belém helyezett bizalomért, kérve azt új helyiségemben további fenntartani méltóztassék.

Mély tisztelettel **ILLÉS T.**

A PALLAS

IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

(Budapest, IV., Kecskeméti-utca 6.)

kiadásában megjelent és minden hazai könyvkereskedésben kapható:

Dr. BIHARI PÉTER (egyet. magántanár): **Egyetemes és részleges eszthetika.** 630 lap. Ára 3 frt.

Jelenleg az egyetlen rendszeres eszthetika magyar nyelven.

A budapesti társaság. Fővárosi fény- és árnyképek. Ára 3 frt

A Vassili «Société de Berlin» munkájának modorában írt mű a magyar főváros társadalmának főszereplőiről. 1800 többé-kevésbé a nyilvánosságban szereplő egyenről történik benne megemlékezés.

HIRDETÉSEK

az Üstökös részére felvételnek kiadóhivatalunkban

BUDAPESTEN

Kecskeméti utca 6. sz. alatt.

BARNA FOGORVOS

Budapest, Váci-utca 24. szám.

Készít egyes fogakat, fogsorokat és plom-
bokat, jótállás mellett; árak mérsékeltek.

Magyarhon első, legnagyobb és legjobb hírnevű óraüzlete.

BRAUSWETTER JÁNOS SZEGEDEN

cs. kir. és m. kir. szab. chronometer és műórás, föltalálója az első egyedüli kules nélkül föl-huzható remontoir inga-óráknak stb. stb.

**ORÁK 10 ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT
ARANY ÉS EZÜST ÉKSZERTÁRGYAK
RÉSZLETFIZETÉSRE**

Kitüntetve:

(London 1871.
Kecskemét 1872.
Bécs 1873. Újvidék 1875
Szeged 1876. Páris 1877
Székesfehérvár 1879.
Budapest 1885.

Levélbeli megkeresésekre pontosan válaszoltatik.
Köpes árjegyek bérmentve. Javítások pont. eszközöltetik.

Magyarhon első, legnagyobb és legjobb hírnevű óraüzlete.

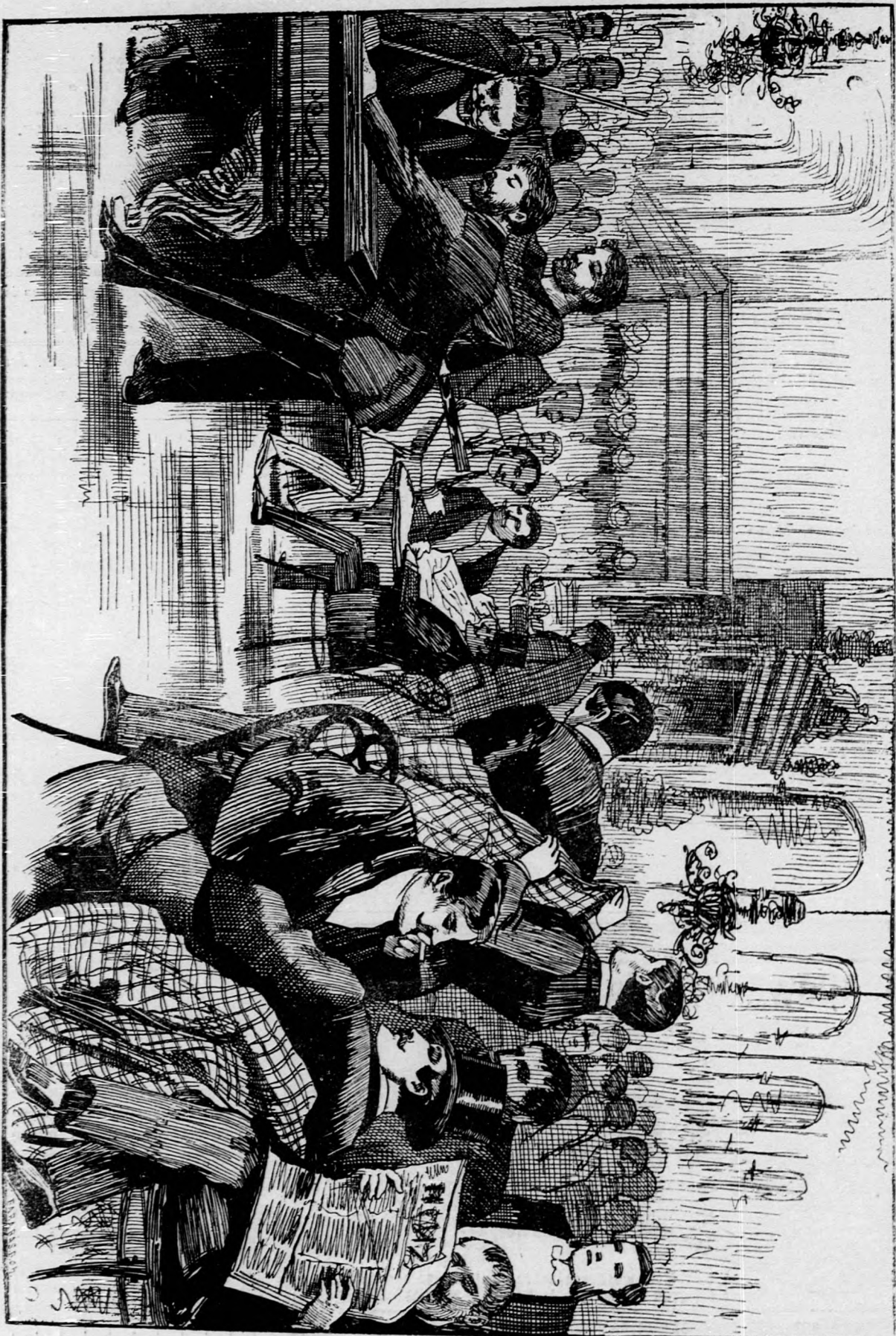
Mindennemű, ugyszintén ha-
lottas kocsik százra menő
készlet következtében olcsón
még a legkedvezőbb részlet-
fizetésre is eladatnak.

BOGDÁN JÓZSEF,

kocsigyáros Budapesten, IX.,
páva-utca 10-12. szám.

RAKTÁRAK: IX., páva-utca 7. és
muzeum-körút 10. és 19. 7302

MA YERHOFFER kávéháza

Dohány- és Nyár-utca sarkán.